

KONTAKTLÆRER I GRUNNSKOLEN - VERDENS BESTE JOBB?

Medlemsmøte

Verdal, Levanger og Inderøy

Trond Iversen og Ståle Bonsaksen

Her er eksempler på uønskede oppgaver:

69 prosent av lærerne som er blitt pålagt flere oppgaver de siste tre årene har utført renholds- og vaktmesteroppgaver. Dette inkluderer:

- Å tømme søppelbøtter i klasserommet.
- Å vaske og tørke av pulter og annet inventar.
- Å rydde og organisere i klasserom og fellesarealer.
- Å fjerne og håndtere søl og rusk, inkludert matrester.
- Å vaske gulv når det trengs.
- Høye løft.
- Reparasjoner og vedlikeholdsarbeid i klasserommet, som kan inkludere fiksing av inventar.
- Å sørge for at klasserommet og skoleutstyret er i god stand, som å bytte pærer eller stramme skruer.
- Små reparasjoner eller justeringer utendørs.
- Å fikse på lekeapparater og andre ting i skolegården.

LÆRER-
Foto: Fro

Va
St

Geir Røsvoll (55) er Skole-Norges nye lærer-general – og skryter av et fantastisk yrke. Men ferske tall bekymrer ham.

at de opplever at muligheten til
lårligere de siste årene.

er at de har mer ansvar nå enn

utfører oppgaver som ligger

tere, rådgivere,
, viser undersøkelsen som
ngsforbundet.

– Flere oppfatter lærerne som sutrete. Hvor redd er du for å bli en sutrer?

– Jeg er mer redd for at vi ikke klarer å ta tak i det som er de store utfordringene. Vi er nødt til å ta tak i det som ikke fungerer, svarer Røsvoll som vil ha rydde opp i alt lærerne gjør som er ikke-undervisning.

– Skoleeier må slutte å pålegge lærerne renholds- og vaktmesteroppgaver.

De må ansette folk som har dette som sitt ansvarsområde, krever Røsvoll.

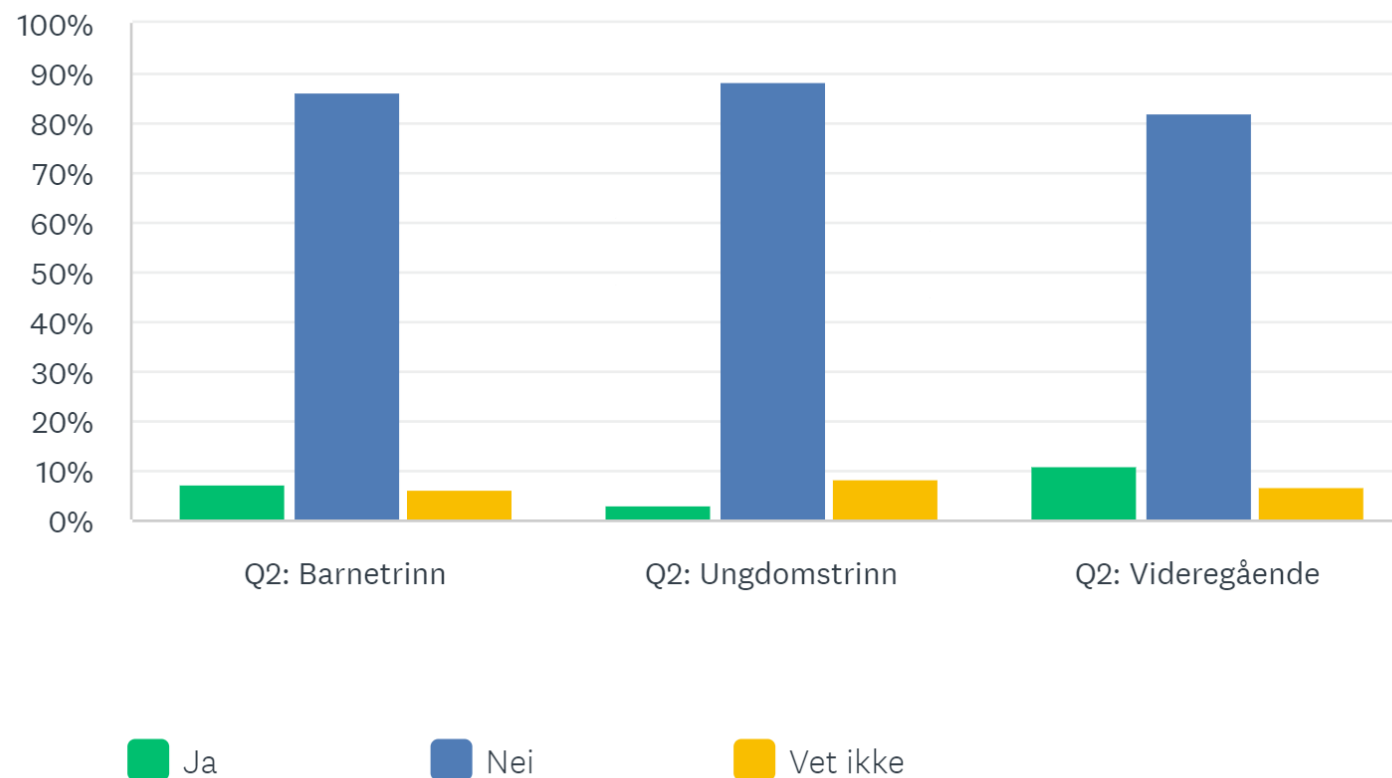
– Skolen og lærerne har ansvar for elevenes utvikling, læring og dannings. Men skolen kan ikke løse alle utfordringer som barn, unge og elever har – eller innfri alle målene samfunnet har for den oppvoksende slekt.

– Vi kan ikke fortsette med å legge stadig nye oppgaver og nytt ansvar inn i skolen når konsekvensene blir at lærerne ikke får utført sine kjerneoppgaver.

– Elevene våre fortjener en skole der lærerne har tid til dem. Derfor må vi nå si stopp og starte prosessen med å finne tilbake til det som er kjernen i skolens og lærernes oppgaver.

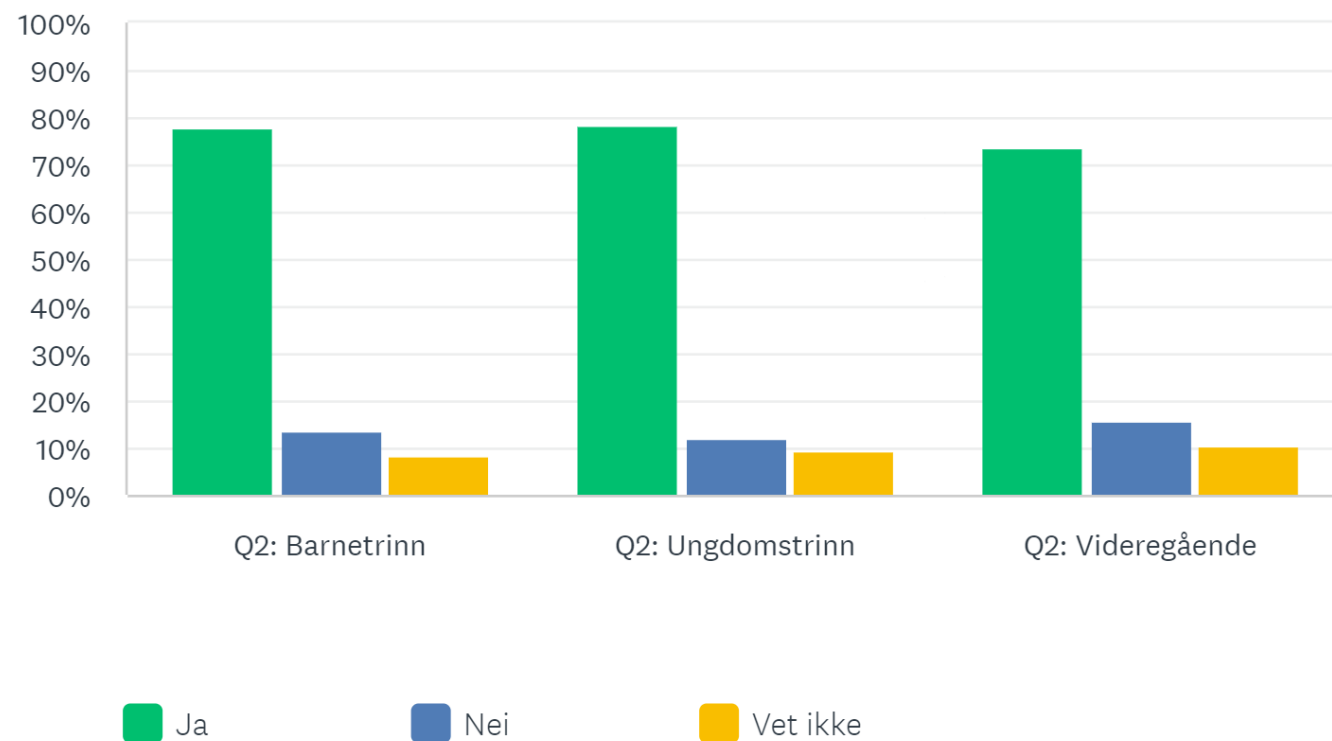
SPØRREUNDERSØKELSE

Opplever du at tiden du har avsatt til kontaktlærerfunksjonen er tilstrekkelig?

SPØRREUNDERSØKELSE

Mener du at kontaktlæreroppagavene bør konkretiseres i arbeidstidsavtalen?

Lærerrollen og laget rundt ...

Foto: Ole Martin Wold

Vis mer

Lærere dynges ned i oppgaver

– Vi er blitt både lærere, psykologer og sosialarbeidere

På de 31 årene Greta Dyrendalsli har vært lærer har arbeidsoppgavene hennes blitt stadig flere. Nå vil Utdanningsforbundet ha tydeligere grenser for hva som er lærernes ansvar.

Kai-Helge Nilsen. Foto: Bjørn Asle Grimstad.

Vis mer

– Vi må tørre å snakke om hva lærere ikke skal drive med

Skal Utdanningsforbundet avklare hvilke oppgaver lærere ikke skal gjøre? Ja, mener flere delegater på landsmøtet. Svært krevende, mener Steffen Handal.

Lærerrollen og laget rundt ...

Lærerprofesjonen skal ha en særskilt rolle i å sikre en hensiktsmessig og forsvarlig avklaring av hvilke oppgaver profesjonen har ansvar for, og hvilke oppgaver ledere og lærere trenger støtte fra andre yrkes grupper for å løse.

*Utdanningsforbundet skal arbeide for at denne avklaringen skjer gjennom partssamarbeid, samarbeid med de andre yrkesgruppene i det lokale arbeidsfellesskapet og innenfor gjeldende lov- og avtaleverk. **Vi skal ikke påta oss oppgaver som tilhører andre yrkesgruppers fag- og kompetansefelt.***

... og om kontaktlærerrollen

Kontaktlærere har en sentral rolle i skolen, og oppgavene de utfører er viktige for elevenes mulighet til å lykkes.

Tidsressurs til kontaktlærer må økes og kontaktlærere må få redusert sine årsrammer for undervisning. Det må også sikres tidsressurs til sosiallærer og sosialpedagogisk tjeneste, også på barnetrinnet.

– Vi må tørre å snakke om hva lærere ikke skal drive med

Skal Utdanningsforbundet avklare hvilke oppgaver lærere ikke skal gjøre? Ja, mener flere delegater på landsmøtet. Svært krevende, mener Steffen Handal.

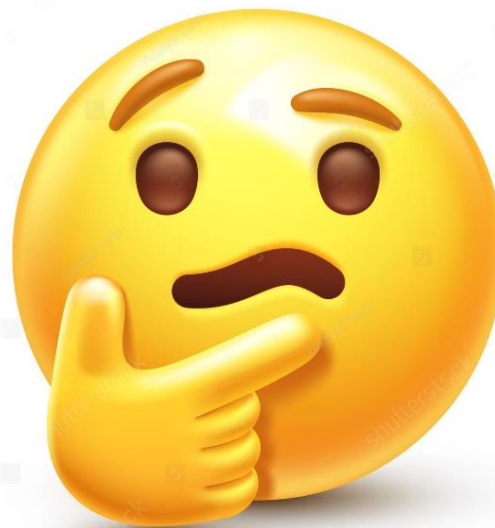

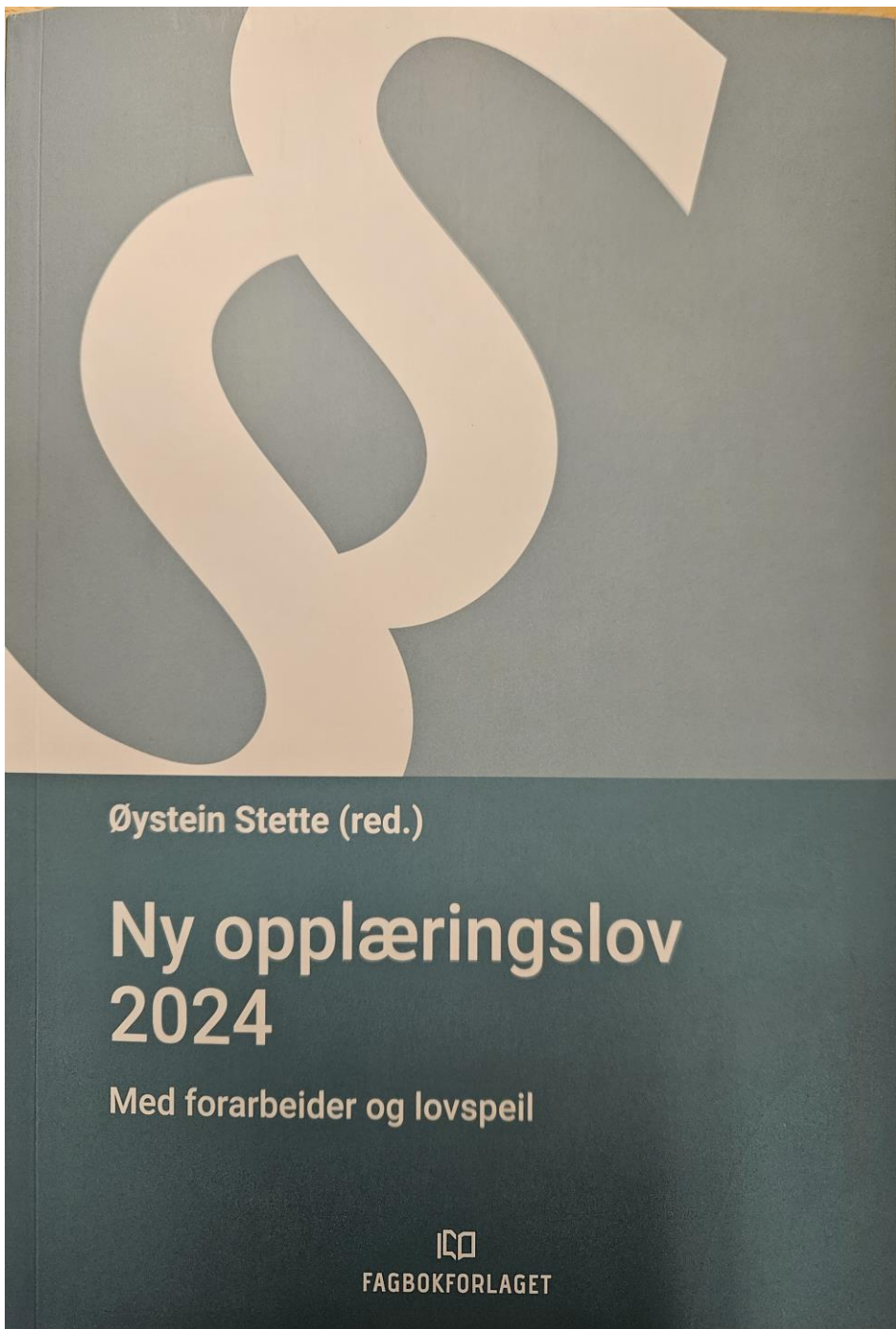
Hvorfor er vi havnet her?

- Andre og mer utfordrende elever?
- Økte krav fra foreldre og samfunnet?
- For lite ressurser og bemanning i skolen?
- Har vi for dårlige avtaler og er vi for svake i forhandlinger?
- Er vi for snille og strekker oss for langt?
- Er det for liten kunnskap og bevissthet om avtaler blant medlemmene?

HVOR FINNER MAN OPPGAVENE TIL KONTAKTLÆRER?

ANSVAR/OPPGAVER

LOVEN:

§ 14-2. *Organisering av elevar i klassar og grupper*

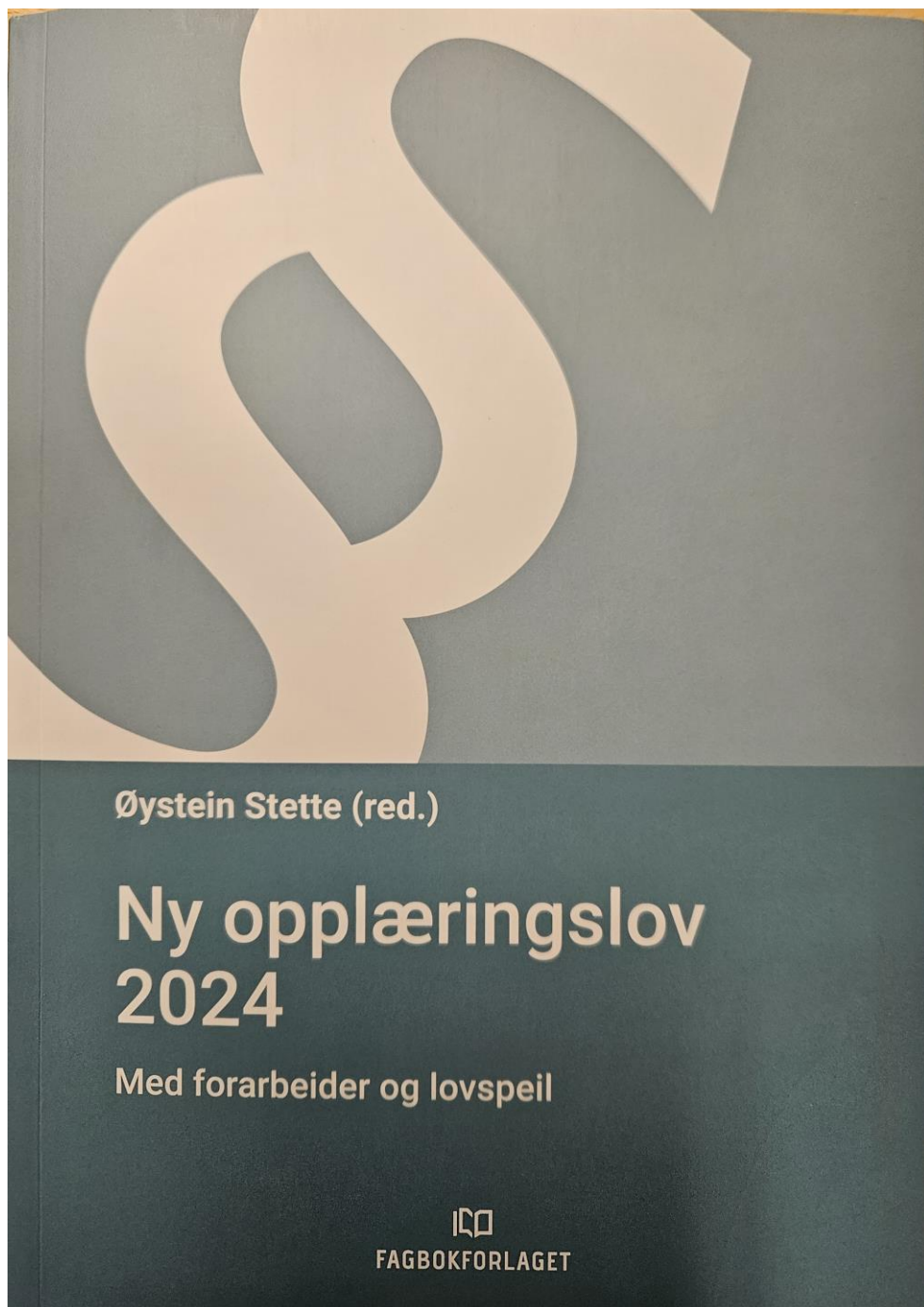
Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at kvar elev høyrer til ein klasse og har så mykje opplæringstid i klassen at eleven kan utvikle sosial samkjensle. I delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper. Klassane og gruppene skal setjast saman slik at skolen blir ein møteplass der elevane utviklar toleranse og respekt for kvarandre. Ingen klassar eller grupper skal vere større enn det som er trygt og pedagogisk forsvarleg.

Ulike hensyn

- Elevforutsetninger (individuelle)
- Elevsammensetningen (kollektive egenskaper)
- Eventuell aldersblanding
- Forutsetningen til det pedagogiske personalet
- Antall pedagoger
- Temaet det skal gis opplæring i
- Hvilken arbeidsform som skal benyttes
- Fysiske rammevilkår

Opplæringsloven presiserer at **organiseringen av opplæringen til vanlig ikke skal skje etter faglig nivå, kjønn eller etnisk tilhørighet**

ANSVAR/OPPGAVER

LOVEN:

---

§ 14-2. Organisering av elevar i klassar og grupper

Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at alle elevar har ein kontaktlærer. Kontaktlæraren har eit særleg ansvar for eleven , for kontakten med heimen og for administrative, sosiale og pedagogiske gjeremål i klassen.

(§ 3-7. Samtale om utvikling)

ANSVAR/OPPGAVER

FORSKRIFTEN:

§ 20-3. Foreldresamarbeid i grunnskolen

Foreldre har **minst to ganger** i året rett til ein planlagt og strukturert samtale med kontaktlæraren om korleis eleven arbeider dagleg, og eleven sin kompetanse i faga. I tillegg skal kontaktlæraren samtale med foreldre om den sosiale utviklinga og anna utvikling hos eleven. Samtalen skal klargjere korleis eleven, skolen og foreldre skal samarbeide for å leggje til rette for læringa og utviklinga til eleven

Øystein Stette (red.)

Ny opplæringslov 2024

Med forarbeider og lovspeil

HVA SIER NY OPPLÆRINGSLOV OM FORELDRESAMARBEID?

---

§ 10-3. Samarbeid med foreldre;

Skolen skal samarbeide med foreldra om opplæringa til eleven.

Gir dette økt ansvar/oppgaver for kontaktlærer?

Mer konkret i ordlyden:

Samarbeidet skal, som i dag, også omfatte andre sider av opplæringen enn den rent faglige og sosiale utviklingen, for eksempel samarbeid ved skolestart, fraværet til eleven, annen utvikling hos eleven og overganger mellom trinn og mellom skoler.

Øystein Stette (red.)

Ny opplæringslov 2024

Med forarbeider og lovspeil

Å være kontaktlærer

- Hva gjør en kontaktlærer?:

- «limet» i skolen
- relasjoner og klasseledelse
- skole- hjem- samarbeid
- elevenes læringsmiljø
- kontakt med ulike instanser
- alt det andre

- Kontaktlæreren i 2023:

- En viktig, men kompleks rolle.
- Utvikling i et samfunnsperspektiv:
  - innhold
  - krysspress
  - kontaktlærer vs. faglærer

- Verdens beste jobb, men?

**BRUKER ALT
FOR MYE TID**

KONTAKTLÆRERRESSURSEN

Tidligere avtale

- **Får redusert årsrammen for undervisning med minimum 28,5/38* årsrammetimer.**

NY: «Lærere som er kontaktlærer for 21 elever eller flere, får en ytterligere reduksjon av **årsrammen** for undervisning med 28,5/38 årsrammetimer. Ved partsenighet kan den økte ressursen fordeles på annen måte.» (grunnskole)

INGEN DETALJERT ARBEIDSINSTRUKS:

§ 8-2. Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper = § 14-2.

Kontaktlæreren →

Epost, sms, telefonsamtaler,
kontaktmøter

Grensesetting

Egen
helse

Rekruttering

Gjør man dette på kveldstid= frivillig, ingen overtid

Når skal kontaktlærer- jobben utføres?

**OGSÅ I
INDIVIDUELL
TID??**

**INNENFOR
1150/1225/1300
TIMER??**

KONTAKTLÆRRESSURS OG GODTGJØRING

Tidsressursen for kontaktlærere er tariffestet og er en **minsteressurs** (SFS 2213 punkt 7.1 b og 7.2 c)

Godtgjøringen er **minimum 12 000,-** jmf. SFS 2213

Denne skal **alle kontaktlærere** ha og **kan ikke «deles»**

Inderøy
kr 27 000

Verdal
1-15 elever: kr 20 000
16-24 elever: kr 25 000
25→ :kr 30 000

Levanger
1-10 elever: kr 17 000
11-15 elever: kr 22 000
16-20 elever: kr 25 000
20→: kr 32 000

ANDRE MÅTER Å FÅ MER KONTAKTLÆRERRESSURS

- Tidsressurspoten SFS 2213 punkt 7.1 a og 7.2 b;

-fastsettes til $2\frac{2}{3}$ * årsrammetimer per elev ved den enkelte grunnskole.

-skal brukes til å lette lærerens, **herunder kontaktlærer,** og/eller skolelederens undervisningssituasjon. Dette gjøres som hovedregel ved reduksjon av antall undervisningstimer.

Eks
1

Oppgaver utenom undervisning

<i>Til disp. i semesteret</i>	412,00
39. skoleuke + 1 dag	45,00
Samarbeid på trinn	95,00
Pedforum/rektorstime	38,00
Kontaktlærer-arbeid	38,00
Egenstyrt planleggingstid	138,00
Foreldremøter(4t), møter med andre instanser	38,00
Skidager, friidrettsdager, aktivitetsdager	20,00
Sum:	412,00

INGEN DETALJERT ARBEIDSINSTRUKS. SKAL VI FJERNE OSS MER FRA ELEVENE?

Kontaktlæreren

OFTE PRIORITERT I
LOKALE FORHANDLINGER

**Norm for hvor mange du
skal være kontaktlærer for?**

**Hva kan den enkelte kontaktlærer
gjøre for å dokumentere ubalansen
mellom avsatt tid og faktisk tidsbruk?**

Stillingsinstruks

Forankring i Opplæringsloven:

Organisasjon og plassering:

Ansvar og oppgaver forankret i forskriften til Opplæringsloven:

Utdyping av arbeidsoppgaver:

- **Praktiske oppgaver:**
- **Administrative oppgaver:**
- **Sosialpedagogiske oppgaver:**
  - Hvordan skal kontakten med heimen foregå

Nedsatt tid (undervisningstid og ev i annen planfestet tid:

Avlønning for funksjonen:

Eksempel «timebank» (NB:eksempelet handler ikke om kontaktlærertid)

[illegible]

Hva trenger en kontaktlærer?

- God ledelse
- Et lag rundt kontaktlæreren (eller eleven)
- Kontaktlæreren i et profesjonsfellesskap
  - Ingen blir god alene
  - Aktiv deltakelse
- Rammebetingelser som spiller deg god
  - Tid
  - Lønn

Kontaktlærere i fremtiden

Hvordan rekruttere og beholde kontaktlærere i skolen?

- En praksisnær lærerutdanning:
  - kontaktlærere på timeplanen
  - praksislærere
- Lovfestet rett til veiledning:
  - Veiledning av kontaktlærere
- En mentorordning etter første arbeidsår
- Gode rammebetingelser (Hva er gulrota?)
- Kompetanseheving og karriereveier for lærere

Aktuelt navn

Kontaktlærer i spagat

Heidi Granberg har skrevet lærebok for kontaktlærere. Etter snart 16 år som kontaktlærer synes hun oppgava er blitt både viktigere og vanskeligere år for år.

TEKST Kirsten Røpdel | hr@utdanningsnytt.no FOTO Gundersen og meg/Bård Gundersen

Heidi Granberg (39)
Hvem
Lærer ved Slemndal skole i Oslo
Aktuelt
Gir ut boka «Kontaktlærer i grunnskolen»

Kan du si i ett ord hvorfor det er blitt mer utfordrende å være kontaktlærer?
Gi meg tre: Oppfølging av enkelt eleven. Denne oppfølginga tar mer tid enn tidligere. Legg til foreldresamarbeid, arbeidet med skolemiljø og administrative oppgaver, som alle er typiske kontaktlæreroppgaver. Problemet er at alt dette spiser av tid til faglig for- og etterarbeid. Samtidig er de økende forventningene om engasjement i flere sider av barns skoleliv berikende for lærerne. Kontaktlæreren er krumtappen i dette.

... men?
Men forventningene om hva vi kontaktlærere skal bidra med, følges ikke opp med tillit til at vi styrer etter hva som er best for elevenes læring. Vi er gitt et stort ansvar for elevenes fysiske og psykiske helse, men vi er ikke gitt tillit. Tvert imot øker kravene til dokumentasjon og byråkrati, samtidig med at stadig flere oppgaver skyves over på læreren. Det er det motsatte av tillit.

Er det balanse i forventningene til arbeidet med både faglig utvikling og sosialpedagogiske mål?
Grensene for kontaktlærers arbeid blir mer og mer utydelige. Skoledagen er full av dilemmaer om hvordan vi bør prioritere. Enkelte elever kan få akutte behov for en samtale eller hjelp til konflikthåndtering. Samtidig venter de andre elevene på undervisning. Hvilke hensyn skal telle mest? Rammene for kontaktlærers ansvar og plikter gir ikke svar på det. Prioriteringene blir kontaktlærers private dilemma. Kontaktlæreren har fått stadig flere oppgaver, og nå er det blitt så mange at strikken snart ryker.

Er kuren mer tid til å være kontaktlærer og mindre tid i undervisning?
Undervisningsplikta er svært høy for kontaktlærerne. Men det trengs ikke bare mer tid, men også mer lønn. Begge deler skal avspeile ansvaret. Samtidig må skolen få flere yrkesgrupper som kan bidra med kjerneoppgavene, som vernepleier og miljøarbeidere.

Veit foreldre at tida kontaktlæreren har til hver elev stort sett er snaut to minutter i uka?
Nei, det veit de aller fleste ikke. Få som ikke sjøl arbeider i skolen er bevisst betingelsene vi arbeider under.

Nå har du skrevet bok som skal hjelpe nyutdannede lærere inn i kontaktlærerstilling. Samtidig slår du fast at jobben betyr stort ansvar, lite tillit, uklare oppgaver, snaut med tid og få kroner. Burde du ikke heller advare?
Oppi alt det det er det jo en fantastisk jobb, tett på elevene! En jobb jeg er svært glad i og gjerne anbefaler.

Hva er det viktigste rådet ditt til nye kontaktlærere?
Bruk kollegene! For nybegynnerne er det viktig å finne ut hvordan de skal navigere i dette farvannet. Da er mitt råd at de orienterer seg ut fra kollegene, det er de som er stakene som viser veien. Og så vil jeg formane dem til alltid å prioritere elevrelasjon.

«Vi er gitt et stort ansvar for elevenes fysiske og psykiske helse, men vi er ikke gitt tillit.»

Kontaktlærere i fremtiden

- Profesjonens rolle:
  - tidstyver og grensesetting
  - elevens beste
- Fagforeningens rolle
  - på skolene
  - lokalt og sentralt
  - politikk og retorikk

Så hva gjør vi med det?

- Som medlem?
- Som klubb?
- Som tillitsvalgt?
- Som leder?
- Som lokallag og hovedtillitsvalgte?
- Som fagforening?

Hvem skal gjøre dette?

Foto: Ole Martin Wold

Vis

Lærere dynges ned i oppgaver

– Vi er blitt både lærere, psykologer og sosialarbeidere

På de 31 årene Greta Dyrendalsli har vært lærer har arbeidsoppgavene hennes blitt stadig flere. Nå vil Utdanningsforbundet ha tydeligere grenser for hva som er lærernes ansvar.

Hva har renholder ansvar for?

Hva har skolen ansvaret for?

Hva har skolen ansvaret for?

- Holde orden i garderobene
- Tørke av skoene eller benytte innesko
- Generell rydding

- Tørke av pultene og elektronisk utstyr
- Tørke av tavlen
- Sette stolene opp på pulten

- Bruke elevmoppen på gulvet på klasserommene, bruke kost og støvbrett og kaste i søpla
- Tørke opp søl på møbler og gulv med en gang. Dette gjelder også kroppsvæsker.
- Sortere all søppel og kaste papir og plastavfall i container

Arbeidstidsavtalen - protokollen

1. *Vedrørende SFS 2213 pkt. 5 om arbeidstid*

Skolens og undervisningspersonalets kjerneoppgave er å gi elevene god undervisning. Kompleksiteten i skolens oppdrag og i lærernes arbeidsoppgaver har økt.

Det er behov for en gjennomgang av hvilke oppgaver lærerprofesjonen har ansvar for, og hvilke oppgaver som bør utføres av andre ansatte i skolen i en tid hvor all kompetanse skal være tettere på. For å løse skolens helhetlige samfunnsoppdrag er det behov for at ulike yrkesgrupper har en arbeidsdeling som bidrar til at deres kompetanse blir benyttet på best mulig måte og til gode arbeidsforhold. De sentrale parter mener det bør foregå diskusjoner på lokalt nivå og på skolenivå om hvilke oppgaver lærerprofesjonen skal utføre innenfor sitt oppdrag gitt i lov og forskrifter.

Ledere kan sette grenser

UTDANNINGSNYTT

MENY

Strategi for rekruttering av lærere

– Vi har 105 elevar som vi skal ta vare på. Då må vi òg verne om dei tilsette, seier Monica Bøhmer, rektor ved Brandsøy skule. Foto: Egil Aardal

[Vis mer](#)

Ho har sett klare grenser for når og korleis føresette kan ta kontakt med lærarane

Lærerne ved Brandsøy skole skal ikke ha skole-hjem-samarbeid i helger og etter 17.00.

– Lærarane har fått fleire og fleire arbeidsoppgåver. Då er det desto viktigare at dei har fri når dei har fri. Vi har 105 elevar som vi skal ta vare på. Då må vi òg verne om dei tilsette. Skal vi ta vare på helsa deira, kan dei ikkje vere tilgjengelege døgnet rundt.

– Det som er viktig, er at alle er lojale mot tiltaket. Det kan ikkje vere slik at éin lærar er tilgjengeleg på kveldstid, mens andre ikkje er det, seier Bøhmer, som legg at mange trivst med å ta arbeidet med seg heim, og at det skal vere lov.

(Monica Bøhmer, rektor ved Brandsøy skole i Florø)

Du kan sette grenser

Slutt med det!

Som tillitsvalgte i Utdanningsforbundet Trøndelag hører vi stadig oftere om lærere som synes det er utfordrende å sette grenser for eget arbeid. Mange lærere tar også på seg oppgaver de ikke har kompetanse til. Dette gjør oss bekymret. Vi mener at det er på tide med en bevisstgjøring om hvilke oppgaver lærerne skal gjøre og hvilke oppgaver lærerne ikke skal gjøre.

Vi har følgende råd til deg som lærer: Slutt med ...

å bryte opplæringsloven

Ikke godta at elever som har krav på spesialundervisning ikke får det på grunn av ressursmangel, vikarmangel eller manglende kompetanse ved skolen. Elever som har vedtak om spesialundervisning, har rett på dette i henhold til Opplæringsloven §5-1. Andelen spesialundervisning er definert i årstimer, derfor er det viktig at noen fører regnskap på hvor mange timer som forsvinner i løpet av året. Slik er det ikke i dag. Vi anbefaler derfor at det meldes inn avvik når spesialundervisning ikke blir gjennomført som planlagt. Slutt med å rosemale måloppnåelsen i årsrapporter.

å medisinerer elevene

Slutt med å gi elever medisiner dersom du ikke føler deg trygg på det. Dette er en oppgave som krever opplæring og i noen tilfeller helsefaglig utdanning. Arbeidsgiver kan ikke pålegge deg en slik oppgave om du ikke ønsker det. Dette slås fast i punkt 6.3 i rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

å godta slag, spark og ufin språkbruk

Slag, spark og ufin språkbruk er ikke en del av lærerjobben. Det spiller ingen rolle om den som utøver volden er 9 eller 16 år. Arbeidsmiljøloven er klokkeklar: "Arbeidstaker skal ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden og skal så langt det er mulig, beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre". Om du utsettes for noe slikt, så skal det meldes avvik.

å være renholder og driftsoperatør

Slutt med å vaske toalett, gulv, pult, stoler eller annet på skolen. Dette er en oppgave som krever renholdsfaglig utdanning. Slutt med å være som renholder og driftsoperatør som krever fagutdanning og som skal gjøres av ansatte på drift.

– Slutt med det!
(utdanningsnytt.no)

Lærerprofesjonens etiske ansvar

I møte med barnehagebarn, elever og foresatte

Vi har ansvaret for tillitsfull samhandling med dem vi jobber for og med. **Vår lojalitet ligger hos barnehagebarn og elever for å fremme deres beste.** Sannferdig formidling av kunnskap og faglig god tilrettelegging er avgjørende.

Barnehagelærere, lærere og ledere:

- fremmer alle barnehagebarn og elevers muligheter for lek, læring og dannings
- arbeider for å være faglig og pedagogisk oppdatert
- er omsorgsfulle og bevisste makten en har i kraft av rolle og posisjon
- er faglig funderte og etisk reflekterte i arbeidet med vurdering
- fremmer likestilling og likeverd
- møter barnehagebarn, elever og foresatte med respekt
- griper inn og verner barnehagebarn og elever mot krenkelser, uavhengig av hvem det er som utfører dem
- møter kritikk med åpenhet og faglige argumenter

For arbeidsplassen

Vi er kunnskapsrike, ansvarlige og tilstedeværende voksne i barnehagebarn og elevers liv. Som kollegium har vi et felles ansvar for å utvikle et godt utdanningstilbud og for å fremme og videreutvikle vår profesjonalitet.

Kollegiet:

- tar initiativ til etisk refleksjon og dialog med alle ansatte på arbeidsplassene
- samarbeider om å videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og etisk dømmekraft, både internt og i samspill med utdannings- og forskningsmiljøer
- skaper og deltar i en positiv samhandlingskultur der alles synspunkter lyttes til og tas på alvor
- er lojale mot egen institusjons mål og retningslinjer så langt disse samsvarer med samfunnsmandatet og vår profesjonsetiske plattform
- arbeider i åpenhet og tilrettelegger for innsyn fra berørte parter
- respekterer andres kompetanse og erkjenner grensene for egen faglighet
- støtter og tar medansvar når kolleger møter særlige utfordringer i arbeidet
- tar ansvar for å finne gode løsninger, og om nødvendig varsle, når det oppdages kritikkverdige forhold på arbeidsplassen

For barnehage og skole som samfunnsinstitusjoner

Vi er forpliktet på verdiene i barnehagen og skolens samfunnsmandat, slik disse gjennomdemokratiske vedtak er nedfelt i lov- og planverk. Den enkelte barnehagelærer, lærer og leder deler profesjonens ansvar for å fremme barnehagen og skolens formål.

Profesjonen:

- viser mot og målbærer tydelig samfunnsmandatet
- bruker ytringsfriheten og deltar aktivt på faglige og utdanningspolitiske arenaer
- står imot press fra aktører som vil gjøre barnehagebarn og elever til midler for sine mål
- tar ansvar for å varsle når rammevilkår skaper faglig og etisk uforsvarlige tilstander
- tilstreber godt samarbeid, uten at vi påtar oss oppgaver som tilhører andre profesjoners fag- og kompetansefelt
- går ikke på akkord med verdiene i samfunnsmandatet, vårt kunnskapsgrunnlag eller lærerprofesjonens etiske plattform

å være renholder og driftsoperatør

Slutt med å vaske toalett, gulv, pulter, stoler eller annet på skolen. Dette er en oppgave som krever renholdsfaglig utdanning. Slutt med å reparere inventar på skolen. Dette er en oppgave som krever fagutdanning og som skal gjøres av ansatte på drift.

å medisinerer elevene

Slutt med å gi elever medisiner dersom du ikke føler deg trygg på det. Dette er en oppgave som krever opplæring og i noen tilfeller helsefaglig utdanning. Arbeidsgiver kan ikke pålegge deg en slik oppgave om du ikke ønsker det. Dette slås fast i punkt 6.3 i [rundskriv](#) fra Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

å betale for arbeidsverktøy av egen lomme

I følge [arbeidsmiljøloven](#) § 4.4 er det arbeidsgiver som skal stille med arbeidsverktøy du bruker i jobbsammenheng. Dette gjelder også bruk av telefon i arbeidstiden. Om du bruker privat telefon og kjøper inn læremidler for dine egne penger, så er du med på å skjule hva det faktisk koster å drive en god skole.

Sett grenser!

Det er ikke du alene som har ansvaret for elevenes opplæring og læringsmiljø. Utdanning er et politisk ansvar, og det er politikerne som skal gi skolen de ressursene som er nødvendig for å løse samfunnsoppdraget.

Det er arbeidsgiver som har ansvar for at du har et trygt og godt arbeidsmiljø og tid til å gjøre den jobben du skal.

Med dette vil vi oppfordre alle lærere til å sette grenser for sin lærergjerning.

Arbeidsavtalen som skranke – andre arbeidsoppgaver som lærer

Har arbeidsgiver adgang til å pålegge lærerne å utføre arbeidsoppgaver som tilhører skolehelsetjenesten, vaktmester eller renholdspersonell?

I utgangspunktet: NEI

Men vi må se på den **individuelle arbeidsavtalen**

Står det at arbeidstakeren etter arbeidsgivers ordre er forpliktet til å utføre annet type arbeid?

Hvis ja: Arbeidsgivers kompetanse til å foreta endringer i arbeidsforholdet følge direkte av avtalen.

Hvis nei (mest vanlig): Arbeidsgiver kan i utgangspunktet ikke kreve at man utfører arbeidsoppgaver som tilhører andre stillinger.

- I praksis: Mange arbeidstakere i skolesektoren strekker seg langt av *egen vilje*.

Vi kan gjøre noe med det

- Som medlem
- Som klubb
- Som tillitsvalgt
- Som leder
- Som lokallag og hovedtillitsvalgte
- Som fagforening

